

20-21 травня 2020 року Інститутом законодавства Верховної Ради України у дистанційному режимі проведено круглий стіл «Онтогенез прав людини в умовах цифровізації», в якому взяли участь народні депутати України, провідні науковці та експерти.

В.о. директора Інституту законодавства, член-кореспондент НАН України **Євген Бершеда** зазначив, що нагальність заходу обумовлена необхідністю модернізації захисту фундаментальних прав і свобод людини і громадянина в умовах цифровізації. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій є одним із важливих чинників стимулювання економічного зростання й розвитку громадянського суспільства. Вивчення відповідного позитивного досвіду зарубіжних країн переконливо свідчить про те, що стратегічні переваги мають країни, які активно накопичують та продуктивно використовують науковий потенціал у цій сфері.

У ході обговорення народний депутат України, академік НАН України **Олександр Копиленко** наголосив на своєчасності окреслення нової парадигми забезпечення основоположних прав людини в умовах розвитку інформаційного суспільства. За його словами, цифрові інформаційно-комунікаційні технології є одночасно викликом та новою можливістю для законотворчості практично в усіх сферах суспільних відносин. Наразі актуальним є питання належного законодавчого забезпечення процесів цифровізації.

На думку академіка НАПрН України, доктора юридичних наук, професора **Наталії Оніщенко**, інформаційна сфера сформована вже в глобальному масштабі, стає чинником суспільного прогресу та певною загрозою його існування. Першочерговим і найважливішим підходом до вивчення цього складного явища доповідачка назвала нормативний підхід.

Продовжуючи дискусію, академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор **Василь Костицький** відзначив необхідність збереження демократичних тенденцій функціонування сучасної держави в умовах глобальних викликів, у тому числі із формуванням та подальшим розвитком світового інформаційного простору.

Народний депутат України, заступник голови Комітету з питань антикорупційної політики **Олена Мошенець** зосередила увагу на актуальних питаннях створення ефективної нормативно-правової бази для застосування інформаційно-комунікаційних інструментів участі суспільства в реалізації антикорупційної політики.

На необхідності запровадження нових публічно-правових механізмів захисту інформаційних прав людини наголосила доктор юридичних наук **Наталія Новицька**.

Кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник **Наталія Ніколасенко** розкрила сутність та перспективи розвитку інформаційних прав людини та громадянина в епоху цифровізації.

Доктор юридичних наук **Андрій Пазюк** докладніше зупинився на питаннях цифрових прав та безпеки, вказавши на існування низки проблем

імплементатії норм міжнародного права у законодавство України у сфері захисту, зокрема, прав дитини, виявлення та розслідування злочинів у мережі Інтернет.

Питанням реалізації та захисту інформаційних прав людини на тимчасово окупованих територіях України було присвячено виступ доктора юридичних наук, професора **Бориса Бабіна**.

В умовах карантину, як наголосила доктор юридичних наук, професор **Ірина Сопілко**, Україна певний час знаходиться в стані обмеження окремих категорій прав, у тому числі права на освіту. Тому особливої актуальності набуває концепція цифрової освіти, під якою розуміють таку систему освітньої діяльності, яка функціонує паралельно з класичною за рахунок використання інформаційних та цифрових технологій.

Забезпеченню прав людини в умовах цифровізації, зокрема у сфері соціального захисту та медичного обслуговування, присвячені доповіді доктора наук з державного управління, професора **Валерія Воротіна**, кандидата наук з державного управління **Галини Шаульської**, кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника **Ірини Гуменюк**.

Міжнародно-правові аспекти забезпечення прав людини в епоху штучного інтелекту висвітлила співробітниця МЗС України **Наталія Шакуро**.

Проблеми впливу на правосвідомість, зловживання правом в умовах розвитку інформаційного суспільства та необхідність формування відповідних запобіжників запропонував вивчати кандидат філологічних наук, доцент **Ярослав Пилинський**.

Узагальнені пропозиції та рекомендації учасників круглого столу заплановано до публікації у науково-практичному виданні.